

The formation of the historical environment in Krakow in the 20th century

In memory of Zofia Pawlikowska-Brożek (1941–2023)

Stanisław Domoradzki

Institute of History, University of Rzeszów
Commission on the History of Science of the Polish Academy of Arts and Sciences Kraków

This year's 660th anniversary of the establishment of the Studium Generale by King Casimir the Great (May 12, 1364) is an opportunity to recall interests in the history of mathematics in Krakow. The following publications on this subject deserve attention: the monographs on the occasion of the 600th anniversary of the founding of the Jagiellonian University:

1. J. Dianni, *Studium matematyki na Uniwersytecie Krakowskim do połowy XIX wieku*, Kraków, 1963.
2. S. Gołąb (red.), *Studia z dziejów Katedr Wydziału Matematyki, Fizyki, Chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego*, Kraków, 1964.
3. B. Szafirski (red.), *Uniwersytet Jagielloński. Złota Księga Wydziału Matematyki i Fizyki*, Kraków, 2000.

and article:

4. Z. Opial, *Stan i potrzeby historii matematyki w Polsce*, *Wiadomości Matematyczne*, 1964, pp. 65–84.
See <https://wydawnictwa.ptm.org.pl/index.php/wiadomosci-matematyczne/article/view/2351/2222>.

We also notice the important role of the world congress, sessions and scientific conferences devoted to the history of mathematics, including:

1. Session in Wrocław on the occasion of the anniversary of the Jagiellonian University, in which we learned about the entire history of Poland, 1964.
2. 11th International Congress of the History of Science, Warsaw, Kraków, 1965.

The significant fact is that Zofia Pawlikowska-Brożek obtained a doctorate in mathematical sciences at the Jagiellonian University on the basis of the dissertation entitled "Adam Adamandy Kochański and his work against the background of 17th century science", supervised by prof. Z. Opial, the author of the work above, which was a kind of manifesto for the development of the history of mathematics in Poland. The Commission for the History of Mathematics was established in 1977 at the Management Board of the Polish Society, which until 2000 was headed by Z. Pawlikowska-Brożek, her works contributed significantly to the formation of the community of historians of mathematics. Let us emphasize the impact of the activities of Ludwik & Antoni Birkenmajer Institute for the History of Science, PAS in Warsaw on the historians of mathematics in Poland. We will refer to the activities of the Polish Academy of Arts and Sciences for history of mathematics.

Kształtowanie się środowiska historyków matematyki w Krakowie w XX wieku

Pamięci Zofii Pawlikowskiej-Brożek (1941–2023)

Stanisław Domoradzki

Instytut Historii, Uniwersytet Rzeszowski
Komisja Historii Nauki Polskiej Akademii Umiejętności Kraków

Przypadająca w tym roku 660-ta rocznica powołania przez króla Kazimierza Wielkiego Studium Generale (12 maja 1364 r.) jest okazją do przypomnienia zainteresowań historią matematyki w Krakowie. Z publikacji na ten temat na szczególną uwagę zasługują: monografie z okazji jubileuszu 600-lecia założenia 600 UJ:

1. J. Dianni, *Studium matematyki na Uniwersytecie Krakowskim do połowy XIX wieku*, Kraków, 1963.
2. S. Gołąb (red.), *Studia z dziejów Katedr Wydziału Matematyki, Fizyki, Chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego*, Kraków, 1964.
3. B. Szafirski (red.), *Uniwersytet Jagielloński. Złota Księga Wydziału Matematyki i Fizyki*, Kraków, 2000.

i artykuł:

4. Z. Opial, *Stan i potrzeby historii matematyki w Polsce*, *Wiadomości Matematyczne*, 1964, s. 65–84.
<https://wydawnictwa.ptm.org.pl/index.php/wiadomosci-matematyczne/article/view/2351/2222>.

Ukażemy też ważną rolę światowego kongresu, sesji i konferencji naukowych poświęconych historii matematyki m. in.:

1. Sesja z okazji jubileuszu UJ we Wrocławiu poświęcona historii matematyki polskiej, 1964.
2. XI Międzynarodowy Kongres Historii Nauki, Warszawa, Kraków, 1965.

Znamienny był fakt uzyskania w Uniwersytecie Jagiellońskim doktoratu nauk matematycznych przez Zofię Pawlikowską-Brożek na podstawie rozprawy pt. „Adam Adamandy Kochański i jego praca na tle nauki XVII”, której promotorem był prof. Z. Opial, autor wymienionej wyżej pracy, która była swego rodzaju manifestem dla rozwoju historii matematyki w Polsce. Powołanie w 1977 r. Komisji Historii Matematyki przy Zarządzie Głównym Polskiego Towarzystwa, którą do 2000 r. kierowała Z. Pawlikowska-Brożek, jej prace przyczyniły się istotnie dla ukształtowania się środowiska historyków matematyki. Podkreślimy wpływ działań, było ich wiele, Instytutu Historii Nauki im. Aleksandra i Ludwika Birkenmajerów w Warszawie na środowisko historyków matematyki w Polsce. Nawiążemy również do wcześniejszych działań Akademii Umiejętności na rzecz historii matematyki.